

**Sygn. akt I C 696/16**

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2018 roku

**Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny**

w składzie: Przewodniczący SSR Bartłomiej Rajca

Protokolant: Mirosława Mękarska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 kwietnia 2018 roku w Ś.

sprawy z powództwa Fundusz Kapitałowy (...) SA z/s we W.

przeciwko (...) SA z/s w S.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) SA z/s w S. na rzecz strony powodowej Fundusz Kapitałowy (...) SA z/s we W. kwotę 10.627,20 zł (dziesięć tysięcy sześćset dwadzieścia siedem złotych 20/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 12.02.2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5.349 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

**Sygn. akt I C 696/16**

## UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26 lutego 2016 r. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu – Sądu Gospodarczego strona powodowa Fundusz Kapitałowy (...) S.A. z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S. z siedzibą w S. kwoty 10.627,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 07 lutego 2016r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4.800 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 9 października 2015r. doszło do zdarzenia drogowego, w którym uszkodzony został pojazd marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), należący do poszkodowanego J. K.. Z uwagi na fakt, że sprawca zdarzenia zawarł uprzednio ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, poszkodowany zgłosił szkodę powstałą w wyżej wymienionym pojeździe w celu jej likwidacji w ramach polisy OC sprawcy zdarzenia. Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za szkodę powstałą w wyniku zdarzenia z dnia 9 października 2015r.

W związku z brakiem możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowany zawarł umowę najmu samochodu zastępczego marki F. (...) o nr. rejestracyjnym (...) na czas niezbędny i konieczny do nabycia nowego pojazdu. Umowa najmu została zawarta z firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. i trwała od 12 października 2015r. do dnia 16 grudnia 2015r. Okres wynajmu trwał 65 dni, natomiast cena wynajmu za dobę wynosiła 160 zł netto, co dało łączną sumę 12.792 zł, na którą to kwotę wynajmujący w dniu 29 grudnia 2015r. wystawił poszkodowanemu fakturę VAT nr (...).

W dniu 30 grudnia 2015r. poszkodowany przełał wierzytelność przysługująca mu od strony pozwanej w tytule obowiązku zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą komunikacyjną nr (...) na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., która następnie na podstawie umowy cesji z dnia 5 stycznia 2016r. przełała wyżej wymieniona wierzytelność na rzecz Funduszu Kapitałowego (...) S.A. z siedzibą we W..

Pismem z dnia 7 stycznia 2016r. strona powodowa zgłosiła stronie pozwanej roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego i wystąpiła o wypłatę odszkodowania w kwocie 12.792 zł. Strona pozwana roszczenie dotyczące najmu pojazdu zastępczego uznała jedynie w części dotyczącej kwoty 2.164,80 zł. Przyczyną ograniczenia odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego było skrócenie przez ubezpieczyciela okresu najmu samochodu zastępczego do 11 dni.

Strona powodowa podniosła, że w orzecznictwie sądowym nie budzi wątpliwości, że utrata możliwości korzystania z rzeczy w skutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową (por uchwała SN z 08.09.2004 r., IV CK 672/03). Niemożność korzystania z samochodu przez pokrzywdzonego jest normalnym następstwem szkody w rozumieniu art. 361 § 1 Kc Jeżeli więc poszkodowany poniósł z związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu (por. analogicznie uchwała SN z 13.06.2003 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 32/03).

Strona powodowa wskazała za orzecznictwem sądowym (por. wyrok SN z 05.11.2004 r., sygn. akt II CK 494/03), że strona pozwana nie może ograniczać czasu najmu pojazdu zastępczego tylko do technologicznego czasu naprawy. Uzasadnione czasu naprawy pojazdu nie można utożsamiać z tzw. technologicznym czasem naprawy, który wyliczany jest na podstawie programów komputerowych. Rzeczywistym czasem naprawy jest okres, w którym uszkodzony pojazd w normalnym stanie rzeczy, przy uwzględnieniu faktycznych elementów naprawy (oczekiwanie w kolejce na naprawę, sprowadzenie części zamiennych, technologiczna przerwa potrzebna na wyschnięcie świeżej powłoki lakierniczej przed przystąpieniem do prac związanych z konserwacją oraz montażem pojazdu), a także procesu likwidacji szkody (oczekiwanie na oględziny, uzgodnienia poszkodowanego z ubezpieczycielem co do zakresu naprawy) może zostać oddany poszkodowanemu do użytku.

Uzasadniając wartość przedmiotu sporu strona powodowa wskazała, że dochodzona pozwem kwota stanowi należność wynikającą z faktury VAT nr (...) opiewającej na kwotę 12.792 zł brutto, pomniejszona o kwotę częściowej wypłaty w wysokości 2.164,80 zł brutto.

Strona powodowa domagała się też odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.627,20 zł liczonych od dnia 7 lutego 2016r. do dnia zapłaty na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Strona powodowa wskazała, że zawiadomiła stronę pozwaną o szkodzie w przedmiocie auta zastępczego pismem sporządzonym w dniu 7 stycznia 2016 r., a zatem odszkodowanie powinno być wypłacone najpóźniej w dniu 6 lutego 2016 r. Strona pozwana pozostawała więc, zdaniem strony powodowej, w opóźnieniu od dnia 7 lutego 2016 r.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016r. r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że co do zasady ponosi odpowiedzialność z skutki zdarzenia z dnia 9 października 2015r. Strona pozwana podnosi, że wypłaciła stronie powodowej kwotę 2.164,80 zł brutto tytułem odszkodowania za najem samochodu zastępczego za okres 11 dni za niekwestionowaną stawkę 196,80 zł brutto (160 zł netto). Na uznany przez stronę pozwaną okres najmu pojazdu zastępczego składały się: 8 dni od dnia rozpoczęcia najmu do wykonania oględzin pojazdu (od 12 października 2015r. do dnia 19 października 2015r.), 1

dzień stanowiący technologiczny okres naprawy oraz 2 dni organizacyjne. Z uwagi na powyższe, strona pozwana w całości kwestionowała roszczenie pozwu oraz zarzuciła, że spełniła swój obowiązek odszkodowawczy w całości. Strona pozwana podniosła, że brak jest podstaw do uznania zasadności najmu pojazdu zastępczego od dnia 23 października 2015r. od dnia 16 grudnia 2015r. Wbrew twierdzeniom pozwu w przedmiotowej sprawie w pojeździe poszkodowanego nie wystąpiła szkoda całkowita, a szkoda częściowa. Zasadny czas najmu pojazdu zastępczego powinien zatem odpowiadać okresowi niezbędnemu do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, niezależnie od daty wypłacenia odszkodowania. Co więcej strona pozwana wskazała, że uszkodzenia w pojeździe poszkodowanego były nieznaczne. Koszt naprawy pojazdu został określony na kwotę 832,77 zł. Ponadto strona pozwana stwierdziła, że poszkodowany w uznanym przez stronę pozwaną okresie najmu mógł bez zbędnej zwłoki dokonać naprawy pojazdu, a nie wynajmować pojazd zastępczy za kwotę wielokrotnie przewyższającą koszt naprawy pojazdu. Ponadto strona pozwana podniosła, że w orzecznictwie sądowym (por. orzeczenie SN z 05.11.2004 r., II CK 494/03) ocenione zostały skutki opóźnienia poszkodowanego w naprawie samochodu stwierdzając, że refundowane koszty najmu pojazdu zastępczego obejmują tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy samochodu uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym. Zdaniem strony pozwanej poszkodowany niezasadnie zwlekał ze zleceniem naprawy pojazdu do czasu wypłaty odszkodowania, ponieważ jako wierzyciel jest zobowiązany do zapobiegania szkodzie i zmniejszenia jej rozmiarów. Strona pozwana powołała się przy tym na art. 354 § 2 Kc, 362 Kc i art. 826 § 1 Kc oraz na pogląd wyrażony w tym przedmiocie w orzecznictwie sądowym (uchwała 7 (...) z dnia 17.11.2011 r., III CZP 5/11).

Pismem z dnia 8 sierpnia 2016r. strona powodowa odniosła się do twierdzeń strony pozwanej zawartych w odpowiedzi na pozew. Strona powodowa wskazuje, że okres, na który została zawarta umowa najmu samochodu zastępczego jest w pełni uzasadniony. Strona na zarzut strony pozwanej dotyczący zniszczeń w pojeździe poszkodowanego, wskazała że zakres uszkodzeń pojazdu poszkodowanego był znacznie szerszy niż wskazuje strona pozwana i obejmował między innymi nadkole przednie prawe, nakładkę zderzaka przedniego, spoiler zderzaka przedniego, koło przednie, kratę powietrza. Ponadto należy zauważyć, że w momencie powstania szkody poszkodowany nie miał wiedzy na temat rozmiaru i rodzaju uszkodzeń powstałych w skutek wypadku, część z nich może ujawnić się dopiero w toku naprawy pojazdu. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw faktycznych lub prawnych do twierdzenia, że poszkodowany z celu minimalizacji rozmiarów szkody ma obowiązek poruszania się uszkodzonym samochodem.

Kolejnym zarzutem strony pozwanej, do którego odniosła się strona powodowa było twierdzenie ubezpieczyciela, że poszkodowany nie powinien czekać z naprawą uszkodzonego pojazdu, aż do momentu dojścia do porozumienia z ubezpieczycielem odnośnie zakresu uszkodzeń powstałych w wyniku kolizji i kosztów ich naprawy. Strona powodowa wskazała, że absurdalne jest żądanie pozwanego zgodnie z którym zakład naprawczy powinien zamówić części zamienne i naprawić pojazd jeszcze przed ostatecznym przyjęciem przez ubezpieczyciela odpowiedzialności za powstałą szkodę i ustaleniem jej rozmiarów. To na zakładzie ubezpieczeń jako profesjonalście spoczywa bowiem ciężar przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w tym ustalenie swojej odpowiedzialności, wykonanie oględzin, a następnie kosztorysu naprawy i przekazanie tych informacji poszkodowanemu. Dopiero po wykonaniu tych czynności poszkodowany może przystąpić do naprawy uszkodzonego samochodu bez obawy, że ubezpieczyciel nie przyjmie odpowiedzialności za zdarzenie lub ustali koszty naprawy na poziomie niższym od realnie poniesionych. Wobec powyższego oczywistym jest, że poszkodowany ma prawo oczekiwać ze zleceniem naprawy samochodu na przeprowadzenie przez zakład ubezpieczeń czynności zmierzających do ustalenia swojej odpowiedzialności i wielości poniesionej szkody, a okres ten podlega zaliczeniu na poczet uzasadnionego czasu najmu samochodu zastępczego. Oczywistym jest też, że poszkodowany mógł po prostu nie posiadać środków na naprawę pojazdu. Strona powodowa wskazuje, że decyzja dotycząca szkody na pojeździe została wydana dopiero w dniu 7 grudnia 2015r., zatem niemal dwa miesiące po zdarzeniu. Natomiast wypłata należnego poszkodowanemu odszkodowania nastąpiła dopiero nie wcześniej niż 10 grudnia 2015r. i dopiero od tego momentu poszkodowany posiadał środki na pokrycie kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

W toku postępowania Sąd na podstawie art. 227 Kpc a contrario pominął zgłoszony przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew wniosek dowodowy w postaci zeznań świadka J. K., gdyż strona pozwana mimo że reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wskazała, że świadek ten ma być słuchany na „okoliczności

związane ze szkodą z dnia 09.10.2015 r. oraz najmem pojazdu zastępczego”, a następnie, mimo zobowiązania Sądu na rozprawie z dnia 27.10.2016 r. w tym przedmiocie, nie sprecyzowała konkretnych okoliczności, na jakie miał być przesłuchany ww. świadek. Tymczasem w postępowaniu cywilnym przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 Kpc), a więc obowiązkiem strony był sprecyzowanie konkretnych okoliczności na jakie miał być przesłuchany ww. świadek i uzasadnienie, że ustalenie tych okoliczności ma dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

**Sąd ustalił następujący stan faktyczny :**

W dniu 9 października 2015 r. w kolizji drogowej został uszkodzony samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), będącym własnością poszkodowanego J. K.. Strona pozwana jest ubezpieczycielem sprawcy kolizji w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(**bezsporne**, a nadto: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym z dnia 12.10.2015r. – k.12,)

Poszkodowany na podstawie umowy najmu samochodu zastępczego z dnia 12 października 2015 r. wynajął od firmy (...) Sp. z o.o., pojazd zastępczy marki F. (...) o nr rejestracyjny (...). Okres najmu pojazdu zastępczego trwał 65 dni, tj. od dnia 12 października do 16 grudnia 2015 r. Koszt związany z najmem pojazdu zastępczego, jakim został obciążony poszkodowany, wyniósł 12.792 zł brutto (65 dni x stawka 196,80 zł brutto (160 zł netto + 23 % podatku VAT)).

**Dowód:** - umowa najmu samochodu z dnia 12 października 2015 r. wraz załącznikami i oświadczeniem – k. 13-17

- faktura VAT nr (...) z dnia 29 grudnia 2015 r. – k. 18,

- protokół zdawczo-odbiorczy - k.19

Pojazd zastępczy został wynajęty w dniu 12 października 2015 r., a zwrócony w dniu 16 grudnia 2015 r. Poszkodowany zgłosił szkodę stronie pozwanej w dniu 12.10.2015 r. Oględziny uszkodzonego pojazdu poszkodowanego przez pracownika strony pozwanej odbyły się w dniu 19 października 2015 r. wraz ze sporządzeniem protokołu szkody w pojeździe i kalkulacją naprawy

**Dowód:** - faktura VAT nr (...) z dnia 13.10.2016 r. – k.13,

- załącznik nr 1 do umowy najmu pojazdu nr 05/12/15/B – k.15,

- kalkulacja naprawy z 19.10.2015 r. – k. 51-58,

- protokół szkody w pojeździe – k. 59-60

- dokumenty w aktach szkody nr 66826/2015 na nośniku CD - k. 64

Strona pozwana pismem z dnia 7 grudnia 2015r., nadanym w dniu 08.12.2015 r., poinformowała poszkodowanego o przyznaniu odszkodowania w łącznej kwocie 832,77 zł tytułem uszkodzenia pojazdu informując jednocześnie, że przyznana kwota zostanie przysłana na adres domowy poszkodowanego przekazem pocztowym. Strona pozwana wysłała poszkodowanemu przekaz pocztowy z kwotą 832,77 zł w dniu 10 grudnia 2015r.

Dowód: - pismo z dnia 7 grudnia 2015r. – k. 61,

- odcinek z przekazu pocztowego dla adresata – k. 86.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 grudnia 2015 r. wynajmujący (...) Sp. z o.o. nabył od poszkodowanego J. K. wierzytelność w kwocie 12.792 zł należności głównej wraz z należnościami ubocznymi, w szczególności odsetkami ustawowymi za opóźnienie, jaka jemu przysługiwała od strony pozwanej oraz sprawcy wypadku w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 9 października 2015 r. z tytułu kosztów wynajmu pojazdu

zastępczego. Poszkodowany pismem z dnia 30.12.2015 r. zawiadomił o powyższym fakcie stronę pozwaną. Następnie strona powodowa w dniu 05.01.2016 r. nabył od firmy (...) Sp. z o.o. wyżej wymieniona wierzytelność w drodze umowy przelewu wierzytelności.

**Dowód:** - umowa przelewu wierzytelności z dnia 30 grudnia 2015 r. – k. 23-24,

- powiadomienie o cesji wierzytelności z dnia 30.12.2015 r. – k.25

- umowa przelewu wierzytelności z dnia 5 stycznia 2016 r. wraz z załącznikiem – k. 26-27.

Pismem z dnia 7 stycznia 2016 r., a doręczonym stronie pozwanej w dniu 12.01.2016 r., strona powodowa zgłosiła żądanie wypłaty odszkodowania w kwocie 12.792 zł z tytułu wynagrodzenia za najem samochodu zastępczego, którego podstawą była faktura VAT nr (...)r. Strona pozwana pismem z dnia 22.01.2016 r. poinformowała stronę powodową, że przyznała odszkodowanie w kwocie 2.164,80 zł uznając za zasadny okres wynajmowania pojazdu zastępczego jedynie 11 dni, tj. od dnia 12 października 2015r. od dnia 19 października 2015r., 1 dzień przestoju technologicznego i 2 dni organizacyjne.

**Dowód:** - pismo strony powodowej z dnia 7 stycznia 2016r. wraz z dowodem nadania listem poleconym – k. 20-22,

- pismo strony powodowej z dnia 7 stycznia 2016r. wraz z dowodem wpływu do strony pozwanej - w aktach szkody nr 66826/2015 na nośniku CD - k. 64

- pismo strony pozwanej z dnia 22 stycznia 2016 r. – k. 31,

Pismem z dnia 9 lutego 2016r., doręczonym stronie pozwanej w dniu 12.02.2016 r., strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty pozostałej kwoty 10.627,20 zł, na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 29 grudnia 2015r.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z dnia 9 lutego 2016r. wraz z dowodem nadania listem poleconym – k. 28-30,

- wezwanie do zapłaty z dnia 9 lutego 2016r. wraz z dowodem wpływu do strony pozwanej - w aktach szkody nr 66826/2015 na nośniku CD - k. 64

Czas naprawy samochodu uszkodzonego w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 09.10.2015 r. z użyciem części typu O (oryginalnych części) z uwzględnieniem czasu technologicznego oraz faktycznych elementów procesu naprawy mógł wynosić 5 dni. Natomiast czas naprawy z użyciem części typu P, PJ, PC, PT z uwzględnieniem czasu technologicznego oraz faktycznych elementów procesu naprawy przy 5-dniowym tygodniu pracy mógł wynosić 8 dni. Natomiast do okresu likwidacji szkody należy zaliczyć wszystkie składniki naprawy, w tym również czas całego procesu likwidacji szkody, a zatem okres naprawy mógł wynosić dla części typu O i dla zamienników P, PJ, PC, PT 65 dni. Koszt naprawy uszkodzonego samochodu przy użyciu części typu O przy przeciętnych cenach usług w warsztatach samochodowych w regionie jest wyższy niż ustaliła strona pozwana i wynosi 3.308,79 zł.

Dowód: - opinia biegłego sądowego inż. M. P. – k. 97-102,

- opinia uzupełniająca biegłego inż. M. P. – k. 130-132.

### **Sąd zważył, co następuje :**

Powództwo okazało się prawie w całości zasadne.

Zgodnie z art. 822 § 1 Kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z § 2 i 3 w/w przepisu umowa ubezpieczenia, jeśli strony nie umówiły się inaczej, obejmuje szkody, o jakich mowa wyżej, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, a uprawniony

do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej regulują również przepisy szczególne. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierującym pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub utrata, zniszczenie albo uszkodzenie mienia. Nadto zgodnie z art. 361 § 1 i 2 Kc i art. 363 § 1 Kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła; w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje m.in. straty, które poszkodowany poniósł, przy czym naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

W orzecznictwie sądowym ugruntowane jest, niekwestionowane zresztą przez stronę pozwaną w niniejszej sprawie, stanowisko, zgodnie z którym za normalne następstwo zniszczenia pojazdu należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona (tak m.in. wyrok SN z 08.09.2004 r. IV CK 672/03, opubl. w Lex nr 146324).

W najnowszym orzecznictwie sądowym wyrażono też wprost jednoznaczny pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (tak uchwała SN z 17.11.2011 r. III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468, OSP 2013/1/2, Biul.SN 2011/11/5, G.Prawna (...)). Za właściwy okres, za który przysługuje poszkodowanemu zwrot kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego należy natomiast uznać czas rzeczywistej naprawy z uwzględnieniem elementów procesu likwidacji szkody, co ma swoje uzasadnienie nie tylko w zasadzie pełnego odszkodowania, wynikającej z wyżej cytowanego przepisu art. 361 § 2 Kc, lecz również wynika z zasługującego na aprobatę poglądu wyrażonego w orzecznictwie sądowym, zgodnie z którym jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy w postaci wmontowania do niego nowej części zamiennej, to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2004 r., II CK 494/03, LEX nr 145121, Biul.SN 2005/3/11).

Bezsporne było w niniejszej sprawie iż w wyniku kolizji drogowej z dnia 09.10.2015 r. w majątku poszkodowanego (który jak wynika z ustalonego stanu faktycznego przeniósł ostatecznie na stronę powodową wierzytelność z tytułu najmu pojazdu zastępczego wobec strony pozwanej) powstała szkoda majątkowa, na którą składał się nie tylko koszt naprawy uszkodzonego pojazdu, ale i najmu pojazdu zastępczego. Skoro poszkodowany został pozbawiony możliwości korzystania z własnej rzeczy na dotychczasowych zasadach a odpowiedzialność za ten stan rzeczy ponosi sprawca wypadku, którego ubezpieczycielem odpowiedzialności cywilnej jest strona pozwana, a dodatkowo poszkodowany został obciążony uiszczeniem kosztów związanych z wynajęciem rzeczy zastępczej w celu normalnego z niej korzystania, to mógł skutecznie domagać się ich zwrotu. Tym samym strona pozwana jest zobligowana do zwrotu stronie powodowej jako następcy prawnemu poszkodowanego wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka transportu w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek uszkodzenia. W przypadku uszkodzenia pojazdu i konieczności jego naprawy normalnym następstwem jest, iż osoba poszkodowana korzysta odpłatnie z pojazdu zastępczego przez czas, który w normalnych warunkach byłby potrzebny do naprawy tego pojazdu oraz z ewentualnie innych usług według okoliczności sprawy np. holowania tego pojazdu do zakładu naprawczego. Konieczność najmu pojazdu zastępczego pojazdu uszkodzonego stanowi normalne następstwo szkody w rozumieniu art. 361 Kc, za którą odpowiedzialność ponosi strona pozwana. Wobec tego utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia czy istotnego uszkodzenia (tu: uszkodzenia uniemożliwiającego normalne korzystanie z niego) stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie prawniczym podkreśla się, że normalnym następstwem szkody

w rozumieniu art. 361 § 1 Kc jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego nie tylko w sytuacji jego zniszczenia, ale również jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu (uzasadnienie wyroku SN z 18.03.2003 r., IV CKN 1916, niepubl.). Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia (por. orzeczenie SN z 08.09.2004 r., IV CK 672/03). Fakt wynajmowania pojazdu zastępczego m.in. dla codziennego korzystania z niego w sytuacji, gdy uszkodzony pojazd służył poszkodowanemu m.in. w takim właśnie celu, należy ocenić jako prawidłowe zachowanie się poszkodowanego. Jeżeli poszkodowany wskutek czynu niedozwolonego utracił możliwość korzystania z rzeczy, nie posiadając innego, wolnego i nadającego się do wykorzystania pojazdu mechanicznego, wynajmie pojazd zastępczy o zasadniczo podobnej klasie, według stawki czynszu najmu obowiązującej na lokalnym rynku i będzie korzystał z przedmiotu najmu w okresie naprawy pojazdu mechanicznego lub w okresie niezbędnym do zakupu innego pojazdu, to koszty poniesione z powyższego tytułu będą mogły być kwalifikowane jako wydatki celowe i ekonomicznie uzasadnione. Zasada pełnej kompensacji szkody wyrażona w art. 361 § 2 Kc oznacza, że rzeczywistą stratą poszkodowanego są również koszty poniesione w związku z najmem pojazdu zastępczego, których nie musiałby on ponieść, gdyby nie zaistniała szkoda wskutek wypadku komunikacyjnego.

Z ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego wynika, że strona pozwana przyjęła co do zasady wobec poszkodowanego swoją odpowiedzialność cywilną co do tej postaci szkody, jaką są koszty wynajęcia pojazdu i wypłaciła stronie powodowej, jako następcy prawnemu poszkodowanego z tego tytułu określone świadczenie za 11 dni tego najmu tytułem świadczenia odszkodowawczego, nie kwestionując stawki za dobę najmu pojazdu zastępczego, lecz kwestionując długość okresu niezbędnego w okolicznościach niniejszej sprawy najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Sporny był zatem okres, za jaki poszkodowanemu należał się zwrot kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu należy uznać, że wynajem pojazdu zastępczego, wbrew stanowisku strony pozwanej, był uzasadniony w całym wskazanym przez stronę powodową okresie, tj. 65 dni od 12 października 2015 r. do 16 grudnia 2015 r., a zatem strona pozwana winna wypłacić odszkodowanie z tytułu wynajmu auta zastępczego za cały ten okres, za który to poszkodowany następnie przeniósł wierzytelność przeciwko stronie pozwanej na rzecz wynajmującego, a ten następnie na stronę powodową. Strona pozwana nie dowiodła np., że poszkodowany dysponował w tym okresie innym pojazdem, którym mógłby zastąpić uszkodzone auto; należy zatem uznać, że poszkodowany w związku z tym zmuszony był wynajmować auto zastępcze, by kontynuować normalne korzystanie z tego środka transportu w życiu codziennym, co czynił do tej pory. Należy też stwierdzić, że poszkodowany mógł zasadnie korzystać z tego samochodu zastępczego do czasu, kiedy zdał wynajmującemu pojazd zastępczy, tj. że cały okres tego najmu pozostawał w tzw. adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą w rozumieniu art. 361 § 1 Kc. Zgodzić się zatem należy ze stroną powodową, że kwestionowanie przez stronę pozwaną długości okresu najmu pojazdu zastępczego o 54 dni jest bezzasadne. Strona powodowa wykazała w ocenie Sądu, że cały okres najmu pojazdu zastępczego, tj. 65 dni był zasadny, gdyż pokrywał się z rzeczywistym okresem likwidacji szkody przez stronę pozwaną, którego zakończeniem nie było, wbrew stanowisku strony pozwanej dokonanie oględzin uszkodzonego pojazdu z dodaniem 3 dni tzw. technologicznego okresu naprawy, lecz za którego zakończeniem należy uznać dopiero wydanie przez stronę pozwaną decyzji o uznaniu własnej odpowiedzialności za szkodę poszkodowanego i wypłatę odszkodowania na jego rzecz, co nastąpiło dopiero odpowiednio: decyzją wysłaną poszkodowanemu w dniu 08.12.2015 r. oraz doręczeniem poszkodowanemu przekazu pocztowego, wysłanego w dniu 10.12.2015 r., a więc doręczonemu – mając na uwadze realne wykonanie tego przekazu przez pocztę - nie wcześniej niż 11-12.12.2015 r., co pokrywało się z oświadczeniem w tym przedmiocie poszkodowanego, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy najmu pojazdu nr 05/12/15/B (k.15).

Zasadny okres najmu pojazdu zastępczego mógł też, w ocenie Sądu, zawierać dodatkowo okres po wypłacie odszkodowania, będący rzeczywistym, a nie technologicznym okresem naprawy uszkodzonego pojazdu powoda, wynoszącym, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego (na podstawie niekwestionowanej przez żadną ze stron

opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej w niniejszej sprawie), 5 dni, i to w wariantcie najkorzystniejszym dla strony pozwanej. W ocenie Sądu nie tylko bowiem tzw. szkoda całkowita w pojeździe uzasadnia celowość najmu pojazdu zastępczego za cały okres procesu likwidacji szkody, od dnia zdarzenia do dnia wypłaty odszkodowania (który to zasługujący na aprobatę pogląd wyrażony został w uchwale SN z 22.11.2013 r., III CZP 76/13), lecz może też ją uzasadniać w konkretnych okolicznościach danej sprawy tzw. szkoda częściowa. Zgodzić się bowiem należy ze stroną powodową, że poszkodowany mógł nie mieć po prostu wcześniej pieniędzy na naprawę uszkodzonego pojazdu, a nie miał obowiązku poruszania się uszkodzonym pojazdem do czasu jego naprawy lub przynajmniej niezbędnego okresu do jego naprawy, od czasu uzyskania na to środków od strony pozwanej. Należy przy tym zauważyć, że z ustalonego stanu faktycznego wynika, że rzeczywisty koszt przywrócenia pojazdu poszkodowanego do stanu sprzed zdarzenia z 09.10.2015 r. był 3-krotnie wyższy niż oszacowała to strona pozwana w swojej decyzji z dnia 07.12.2015 r. W tych okolicznościach sprawy nie sposób było odmówić poszkodowanemu uprawnienia do najmu pojazdu zastępczego jeszcze dodatkowo przez okres owych 5 dni od otrzymania przez poszkodowanego odszkodowania od strony pozwanej (11-12.12.2015 r.), a więc do który to okres pokrywa się z całym okresem najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, trwającego do 16.12.2015 r. W ocenie Sądu należy więc uznać, że poszkodowany użytkował samochód zastępczy tylko w terminie koniecznym i uzasadnionym do ewentualnej naprawy własnego uszkodzonego samochodu.

Z uwagi na powyższe, skoro strona powodowa mogła skutecznie żądać odszkodowania z tytułu kosztów zasadnego najmu pojazdu zastępczego w kwocie 12.792 zł, a strona pozwana dotąd wypłaciła stronie powodowej jedynie kwotę 2.164,80 zł, strona powodowa mogła żądać zasadnie zasądzenia od strony pozwanej pozostałej kwoty 10.627,20 zł, o czym orzeczono w pkt I wyroku.

O odsetkach od żądanej kwoty tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego należało orzec w oparciu o art. 481 Kc w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W związku z tym, że strona powodowa zgłosiła szkodę z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego stronie pozwanej pismem z dnia 7 stycznia 2016 r., które wpłynęło do strony pozwanej w dniu 12 stycznia 2016 r. strona pozwana pozostaje w opóźnieniu z zapłatą zasądzonej kwoty od dnia 12 lutego 2016 r. (tj. od dnia następnego po upływie 30-dniowego terminu z art. 14 ust. 1 ww. ustawy). W pozostałym zakresie powództwo w zakresie odsetek ulegało oddaleniu jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych, o czym orzeczono w pkt II wyroku w niniejszej sprawie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 Kpc obciążając kosztami procesu w całości stronę pozwaną, gdyż powództwo podlegało uwzględnieniu prawie w całości. Zasądzona od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwota 5.349 zł stanowi sumę celowych w rozumieniu art. 98 § 1 i 2 Kpc kosztów procesu poniesionych przez stronę powodową, na którą składała się kwota 532 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 4.800 zł tytułem opłaty za czynności radcy prawnego reprezentującego stronę powodową (§ 2 pkt 5 w zw. z § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w aktualnym na dzień wniesienia pozwu brzmieniu) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego przez stronę powodową jej pełnomocnikowi.

Z powyższych względów należało orzec jak w sentencji wyroku.